ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Marie Žiškové a JUDr. Zdeňka Kühna v právní věci žalobkyně: **nezl. N. Z.**, zastoupena zákonným zástupcem A. Z., proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 3. 2011, čj. OAM-10-41/ZA-06-P09-2009, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 15. 2. 2012, čj. 29 Az 13/2011 – 27,

takto:

Rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne ze dne 15. 2. 2012, čj. 29 Az 13/2011 - 27, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

[1] Žalovaný rozhodl o žádosti nezletilé žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany v záhlaví označeným rozhodnutím tak, že se mezinárodní ochrana podle § 12, § 13 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky (zákon o azylu), neuděluje a doplňková ochrana podle § 14b zákona o azylu se uděluje na dobu 24 měsíců ode dne nabytí právní moci uvedeného rozhodnutí.

[2] Nezletilá žalobkyně podala proti tomuto rozhodnutí prostřednictvím svého zákonného zástupce (otce) žalobu ke krajskému soudu. Rozsudkem označeným v záhlaví krajský soud rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. V odůvodnění svého rozsudku uvedl, že paralelně rozhodoval v řízení vedeném pod sp. zn. 29 Az 12/2011 též o žalobě otce nezletilé žalobkyně, jemuž rovněž žalovaný neudělil azyl, ale doplňkovou ochranu, a to dle § 14a zákona o azylu. Žalobkyně přitom odvíjí svojí žádost o mezinárodní ochranu od azylového příběhu jejího otce. Vzhledem k tomu, že v případě otce nezletilé žalobkyně krajský soud dospěl k závěru, že je dán důvod pro zrušení

rozhodnutí žalovaného, zrušil též – vědom si materiální a sociální závislosti nezletilé žalobkyně na svém otci – rozhodnutí žalovaného i v její věci. Pokud totiž nezletilá žalobkyně odvozuje své postavení od postavení svého otce a dosud či současně nebylo o jeho žádosti rozhodnuto, nelze její žádost o udělení mezinárodní ochrany zamítnout. Odkázal přitom plně na své rozhodnutí o žalobě otce nezletilé žalobkyně. Poukázal zejména na nedostatečné a neúplné podklady pro závěr o tom, že ve věci otce žalobkyně nejsou naplněny podmínky pro případnou aplikaci § 14 zákona o azylu (humanitární azyl). Současně konstatoval, že *„pro případnou aplikaci ust. § 14 zákona o azylu v případě nezletilé žalobkyně měl správní orgán dle přesvědčení soudu dostatečné podklady.*"

[3] Krajský soud zavázal žalovaného znovu rozhodnout o žádosti nezletilé žalobkyně v závislosti na výsledku nového posouzení žádosti jejího otce, tj. zda žalobkyně nově naplňuje podmínky pro použití § 13 zákona o azylu (azyl za účelem sloučení rodiny), či „pouze" pro udělení již jednou udělené doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny podle § 14b zákona o azylu.

[4] S rozsudkem krajského soudu se žalovaný (dále jen „stěžovatel") neztotožnil a podal proti němu včasnou kasační stížnost z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. V ní uvedl, že v otázce hodnocení udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu je napadený rozsudek nesrozumitelný. Z tohoto důvodu považuje svůj závěr za nezpochybněný. Dále namítá, že jediným důvodem, pro který krajský soud jeho rozhodnutí zrušil, bylo zrušení rozhodnutí vydaného v řízení o žádosti otce nezletilé žalobkyně. Zrušující rozsudek krajského soudu ve věci otce nezletilé žalobkyně však stěžovatel považuje za nezákonný a s ohledem na tuto skutečnost podal proti němu kasační stížnost. Pokud tedy nezletilá žalobkyně odvozuje svůj azylový příběh od případu svého otce, je to současně důvod, proč byl stěžovatel nucen podat kasační stížnosti i v její věci.

[5] Stěžovatel rovněž podotýká, že nezletilé žalobkyni udělil doplňkovou ochranu dle § 14b zákona o azylu, a to na dobu 24 měsíců od nabytí právní moci svého rozhodnutí. Teprve zrušením rozhodnutí ve věci otce (dle stěžovatele nezákonným) došlo rovněž ke zrušení výroku, od nějž se odvozuje pravomocné rozhodnutí ve věci nezletilé žalobkyně. V podrobnostech odkázal na rozhodnutí o žádosti nezletilé žalobkyně, obsah správního spisu a kasační stížnost ve věci otce nezletilé žalobkyně.

[6] Nezletilá žalobkyně, resp. její zákonný zástupce, se ke kasační stížnosti nevyjádřili.

[7] Vzhledem k okolnosti, že v dané věci se jedná o kasační stížnost ve věci mezinárodní ochrany (dříve ve věci azylu), Nejvyšší správní soud se ve smyslu § 104a s. ř. s. nejprve zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být kasační stížnost podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

[8] Stěžovatel se k přesahu vlastních zájmů vyjádřil na straně 2 v šestém odstavci kasační stížnosti s odkazem na usnesení ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006 – 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS (všechna zde citovaná rozhodnutí NSS jsou dostupná na www.nssoud.cz) tak, že jde o zásadní právní pochybení krajského soudu, které by mělo dopad do jeho hmotně-právního postavení.

[9] Podle již cit. usnesení čj. 1 Azs 13/2006 – 39 je podstatným přesahem vlastních zájmů stěžovatele jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce nezbytné vyslovit též právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Současně platí, že kasační stížnost může být ve smyslu § 104a s. ř. s. přijatelná i v případě, že je podána Ministerstvem vnitra z důvodu zásadního pochybení krajského soudu, které bude spočívat v tom, že krajský soud hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva, případně že nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu (srov. rozsudek NSS ze dne 31. 1. 2007, čj. 2 Azs 21/2006 - 59, publ. pod č. 1143/2007 Sb. NSS).

[10] Výše vyslovený závěr lze aplikovat i na danou věc. Hrubým pochybením při výkladu hmotného či procesního práva totiž může být dopad eventuálně nesprávně vyložené podmínky udělení humanitárního azylu (§ 14 zákona o azylu) v kauze otce pro kauzu nezletilé žalobkyně. Proto Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost přijatelnou.

[11] Zdejší soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti, neshledal přitom vady uvedené v odstavci 4, k nimž musel přihlédnout z úřední povinnosti.

[12] Kasační stížnost je důvodná.

[13] Z předloženého spisového materiálu zdejší soud zjistil, že nezletilá žalobkyně se narodila v ČR dne X a o mezinárodní ochranu žádá již podruhé – poprvé neúspěšně prostřednictvím své matky v roce 2007. Matka nezletilé žalobkyně je, stejně jako její dcera, státní příslušnicí Ukrajiny a v současné době na území ČR pobývá na základě výjezdního víza. Zákonný zástupce (otec) nezletilé žalobkyně v řízení o její druhé žádosti je státním příslušníkem Běloruska.

[14] Zákonný zástupce nezletilé žalobkyně odůvodnil podání její žádosti o udělení mezinárodní ochrany ve vlastnoručním písemném prohlášení jednak tím, že je v předmětné době sám žadatelem o mezinárodní ochranu v ČR, jednak tím, že s dcerou i manželkou bydlí v ČR a chtějí i nadále bydlet spolu, dále že chtějí, aby dcera bydlela v dobré zemi a aby dostala dobré kvalifikované vzdělání a všechny možnosti (viz č. l. 12 správního spisu). Zdejšímu soudu je z jeho vlastní úřední činnosti přitom známo, že otec nezletilé žalobkyně je dlouhodobě nemocný (TBC), přičemž svůj zdravotní stav také označil za důvod své vlastní žádosti o mezinárodní ochranu. Žalovaný jeho žádost o udělení mezinárodní ochrany zamítl rozhodnutím ze dne 28. 2. 2011 s tím, že u něj byly s ohledem na jeho zdravotní stav zároveň shledány důvody hodné zvláštního zřetele k udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu. Řízení o jeho žalobě vedl krajský soud paralelně s řízením o žalobě nezletilé žalobkyně; žalobě rozsudkem ze dne 15. 2. 2012, čj. 29 Az 12/2011 – 41 vyhověl a rozhodnutí stěžovatele zrušil.

[15] Ke kasační stížnosti stěžovatele však nedávno Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu ve věci otce zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení (viz rozsudek ze dne 17. 5. 2012, čj. 7 Azs 18/2012 - 29). Nejvyšší správní soud se ve věci otce nezletilé

žalobkyně neztotožnil se závěrem krajského soudu, že žalovaný neměl dostatek poznatků a podkladů pro hodnocení podmínek pro udělení humanitárního azylu otci nezletilé žalobkyně a na rozdíl od krajského soudu nepovažoval rozhodnutí stěžovatele z tohoto důvodu za nezákonné.

[16] V projednávané věci je nepochybné, že právní postavení nezletilé žalobkyně jakožto žadatelky o azyl je v daném případě do jisté míry závislé na právním postavení jejího otce, rovněž žadatele o azyl. Současně je však jejich azylové příběhy nutno posuzovat samostatně, neboť rozhodování ve věcech azylových je přísně individualizováno a mezi oběma řízeními je nezbytné odlišovat míru, v jaké dochází k porušování základních lidských práv u každé jednotlivé osoby zvlášť (přiměřeně srov. rozsudek NSS ze dne 12. 8. 2004, čj. 4 Azs 147/2004 - 81, resp. rozsudek ze dne 5. 11. 2008, čj. 9 Azs 14/2008 - 57, publ. pod č. 1943/2009 Sb. NSS). Tak učinil stěžovatel i ve svém rozhodnutí. Z něj vyplývá, že se v rozsahu 7 stran podrobně zabýval všemi formami mezinárodní ochrany, které by mohly být nezletilé žalobkyni uděleny.

[17] V případě nezletilé žalobkyně je však nutné vycházet právě z výše uvedeného rozsudku NSS čj. 7 Azs 18/2012 – 29 týkajícího se jejího otce, ve kterém je krajský soud vázán tam vysloveným právním názorem (§ 110 odst. 4 s. ř. s.). I zdejší soud si je totiž vědom skutečnosti, že žalobkyně dostala doplňkovou ochranu za účelem sloučení rodiny pouze v závislosti na rozhodnutí v případě jejího otce.

[18] Stěžovatel dospěl v rozhodnutí o žádosti nezletilé žalobkyně k závěru, že nesplňuje podmínky pro udělení mezinárodní ochrany dle § 12, § 13 či § 14 zákona o azylu. Tato skutečnost nebyla nijak sporná a krajský soud s tímto závěrem stěžovatele rovněž v napadeném rozsudku vyslovil souhlas. Krajský soud k tomu uvedl, že *pro případnou aplikaci ust. § 14 zákona o azylu v případě nezletilé žalobkyně měl správní orgán dle přesvědčení soudu dostatečné podklady.*“ Zde je nutno přisvědčit stěžovateli, že z uvedené věty krajského soudu není zcela zřejmé, zda měl na mysli, že stěžovatel měl na základě těchto dostatečných podkladů rozhodnout o udělení humanitárního azylu nebo že uvedené podklady jsou dostatečné pro jeho neudělení. Uvedený závěr však v napadeném rozsudku stojí zcela osamocen, v kontextu celého odstavce a následujícího odůvodnění lze dovodit, že krajský soud nevytýkal stěžovateli neudělení humanitárního azylu nezletilé žalobkyni, resp. jeho odůvodnění, a ani na tomto závěru svůj rozsudek nepostavil. Z tohoto důvodu neshledal zdejší soud toto pochybení krajského soudu jako dosahující takové intenzity, která by měla vliv na zákonnost napadeného rozsudku.

[19] Jak již bylo uvedeno výše, z rozsudku NSS čj. 7 Azs 18/2012 – 29 ve věci otce nezletilé žalobkyně vyplývá, že zdejší soud považoval rozhodnutí stěžovatele ve vztahu k otázce aplikace § 14 zákona o azylu (humanitární azyl) za dostatečně a logicky odůvodněné, založené na skutečnostech doložených ve spisu. Jinými slovy měl tedy stěžovatel dostatek podkladů a informací, aby mohl posoudit, zda se u otce žalobkyně jedná o případ hodný zvláštního zřetele, tj. zda jsou u něj splněny podmínky pro udělení azyl z humanitárního důvodu ve smyslu § 14 zákona o azylu, či nikoliv. Dospěl přitom k závěru, že tomu tak není. Úkolem krajského soudu proto v novém řízení o žádosti otce žalobkyně bude posoudit jeho žalobu a rozhodnout o ní ve světle těchto závěrů, a to v rozsahu, v němž je k tomu povinen, resp. oprávněn. Závěry rozsudku ve věci otce

žalobkyně se přímo dotýkají též správnosti závěrů krajského soudu ve věci samotné žalobkyně, ostatně již jen s ohledem na to, jak své rozhodnutí krajský soud postavil (viz bod [2] shora).

[20] Nejvyšší správní soud proto konstatuje, že kasační stížnost je důvodná a proto napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. V dalším řízení je krajský soud vázán právním názorem, který je vysloven v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.). Krajský soud především znovu posoudí celou žalobu a rozhodne v návaznosti na rozhodnutí o žalobě otce nezletilé žalobkyně.

[21] Nad rámec nezbytně nutného zdejší soud také uvádí, že tímto rozhodnutím nedochází ani k porušení čl. 3 Úmluvy o právech dítěte z roku 1989 (publ. sdělením federálního ministerstva zahraničních věcí č. 104/1991 Sb.), dle kterého „[z]*ájem dítěte musí být předním hlediskem při jakékoli činnosti týkající se dětí, ať už uskutečňované veřejnými nebo soukromými zařízeními sociální péče, soudy, správními nebo zákonodárnými orgány*." Zrušením napadeného rozsudku krajského soudu v případě žalobkyně i jejího otce totiž dojde k tomu, že krajský soud bude povinen znovu hodnotit žalobu (žaloby) pouze z hlediska, zda stěžovatel při svém rozhodování nevybočil z přípustných mezí svého uvážení. Je-li zájmem dítěte především zůstat se svými vlastními rodiči a krajský soud dospěje k závěru, že stěžovatel při svých úvahách vybočil z přípustného rámce, krajský soud rozhodnutí stěžovatele zruší a věc mu vrátí k dalšímu řízení. Do doby nového rozhodnutí bude nezletilá žalobkyně chráněna odkladným účinkem její žádosti o mezinárodní ochranu. Dospěje-li však krajský soud k závěru, že stěžovatel při své úvaze ze stanovených mezí nevybočil, původní rozhodnutí stěžovatele potvrdí. Nejvyšší správní soud připomíná, že na základě něj je nezletilé žalobkyni poskytnuta mezinárodní ochrana ve formě doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny, a to 24 měsíců od právní moci tohoto rozhodnutí.

[22] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. července 2012

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu